

Силабус курсу

Методи та інструменти модернізації державних фінансів

Рівень вищої освіти – третій (освітньо-науковий) рівень

Спеціальність – 072 Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок

Освітньо-наукова програма – Фінанси, банківська справа та страхування

Рік навчання: I, Семестр: II

Кількість кредитів: 5 Мова викладання: українська

Керівник курсу

ПП

д. е. н., професор Дем'янишин Василь Григорович

Контактна інформація

v.g.demianyshyn@gmail.com, +380679014922

Опис дисципліни

Дисципліна «Методи та інструменти модернізації державних фінансів» орієнтована на ґрунтовне засвоєння аспірантами знань і розуміння щодо основних методів та інструментів модернізації державних фінансів. Курс охоплює питання характеристики основ модернізації державних фінансів, управління державними фінансами України; оцінки бюджетних видатків, що спрямовуються на розвиток людського потенціалу; забезпечення прозорості державних фінансів; консолідації державних фінансів в умовах новітніх викликів і загроз, зокрема повномасштабної агресії Росії проти України.

Вивчення дисципліни дасть можливість здобувачам: з'ясувати теоретичні основи державних фінансів, необхідності та шляхів модернізації державних фінансів України; виробити дослідницькі навички щодо застосування методів та інструментів модернізації державних фінансів; аналізувати ефективність процесів формування і використання державних фінансових ресурсів; виявляти невирішені проблеми у сфері державних фінансів та обґрунтовувати шляхи їх розв'язання; використовувати отримані результати для наукового дослідження. Аспіранти мають змогу володіти інформацією щодо сучасного стану, тенденцій розвитку, проблематики та наукової думки у сфері державних фінансів.

Структура курсу

Годи - ни (лек. / сем.)	Тема	Мета	Завдання
4 / 4	Тема 1. Необхідність та напрямки модернізації державних фінансів України.	Знати теоретичні основи функціонування державних фінансів у фінансовій системі країни, розуміти необхідність їх модернізації, знати методи і інструменти, які застосовуються в окремих сферах державних фінансів, вміти обґрунтовувати стратегічні напрямки модернізації державних фінансів України в умовах новітніх загроз.	Тести, питання
4 / 4	Тема 2. Підвищення ефективності	Знати напрямки модернізації макроекономічного і бюджетного прогнозування та стратегічного планування, перспективи запровадження середньострокового	Тести, питання

	розподілу ресурсів у сфері державних фінансів	бюджетного планування, шляхи вдосконалення програмно-цільового методу. Вміти застосовувати теоретичні положення для обґрунтування пропозицій щодо вдосконалення міжбюджетних відносин та поглиблення фіскальної децентралізації.	
4 / 4	Тема 3. Розвиток системи управління державними фінансами України.	Знати теоретичні та організаційні основи управління державними фінансами. Вміти обґрунтовувати пропозиції щодо вдосконалення виконання державного та місцевих бюджетів, системи публічних закупівель, управління державними інвестиціями. Вміти аналізувати стан державного фінансового контролю та обґрунтовувати пропозиції щодо підвищення його ефективності.	Тести, питання, індивідуальне письмове завдання
4 / 4	Тема 4. Забезпечення прозорості державних фінансів.	Знати міжнародні стандарти бюджетно-податкової прозорості та законодавчі основи бюджетної прозорості в Україні. Вміти аналізувати стан бюджетної прозорості, виявляти невирішені проблеми та обґрунтовувати шляхи посилення бюджетної прозорості для підвищення ефективності управління державними фінансами.	Тести, питання, індивідуальне письмове завдання
4 / 4	Тема 5. Консолідація державних фінансів в умовах військового стану.	Знати особливості функціонування державних фінансів в умовах військового стану. Вміти аналізувати динаміку і структуру державних доходів і видатків, обґрунтовувати шляхи модернізації фіскальної політики держави для забезпечення національної оборони і післявоєнної розбудови країни.	Тести, індивідуальне письмове завдання

Літературні джерела

1. António Afonso, José Carlos Coelho. Public finances solvency in the Euro Area. *Economic Analysis and Policy*. Volume 77. 2023. Pages 642-657. <https://www.sciencedirect.com/science/article/pii/S0313592622002351?via%3Dihub>.

2. Delestre Isaac, Miller Helen (2023). *Tax and public finances: the fundamentals*. The Institute for Fiscal Studies. 36 p. https://ifs.org.uk/sites/default/files/2023-08/IFS-Report-R270-Tax-and-public-finances-the-fundamentals_final.pdf.

3. Demianyshyn, V., Shuliuk, B. (2023). Formation and Use of the System of Financial Incentives for the Development of Partnership between the State and Business. *Economic Studies* (Ikonomicheski Izsledvania), 32 (3), pp. 88-103. URL: https://www.iki.bas.bg/Journals/EconomicStudies/2023/2023-3/05_Bohdana-Shuliuk.pdf.

4. Emmerson Carl, Stockton Isabel (2022). *Outlook for the public finances*. The Institute for Fiscal Studies. 39 p. <https://ifs.org.uk/sites/default/files/2022-10/Outlook%20for%20the%20public%20finances.pdf>.

5. Fuhelo P., Zharikova O., Blishchuk K., Baranovska T., Gudzenko N. (2022). Financial support of territorial communities of Ukraine in the context of decentralization. *Independent Journal of Management & Production* (Special Edition ISE, S&P). Vol. 13 No. 3. <http://www.ijmp.jor.br/index.php/ijmp/article/view/1979>.

6. Kotina, H., Stepura, M., & Kondro, P. (2022). How does active digital transformation affect the efficiency of governance and the sustainability of public finance? The ukrainian case. *Baltic Journal of Economic Studies*, 8(1), 75-82. <https://doi.org/10.30525/2256-0742/2022-8-1-75-82>.

7. Lobodina Z., Kizyma T., Demianyshyn V., Berezka K., Savchuk S. Participatory budgeting in the context of behavioural finances. *Financial and Credit Activity: Problems of Theory and Practice*. 2022. Vol. 5 (46). C. 109–125. URL: <https://fkd.net.ua/index.php/fkd/article/view/3886/3661>.

8. Modern Ukrainian financial science: theoretical paradigm & practical concept of public finance. Monograph / V. Fedosov, A. Krysovaty, V. Oparin, P. Yukhymenko. Draft2Digital Publishing House. Oklahoma City. 2018. 447 p.
9. Myskin, Y., & Vilchynskiy, O. (2023). Analysis of the stage of formation of the state financial policy of intensification of investment activity in Ukraine. *Economics & Education*, 8(1), 45-51. <https://doi.org/10.30525/2500-946X/2023-1-6>.
10. Ostrovska Halyna, Demianyshyn Vasyl, Maliuta Liudmyla, Sherstiuk Roman, Kuz Tetiana. Conception of an effective budget process and ways of improvement regional budget policy. *Journal of Advanced Research in Dynamical and Control Systems*, Vol. 12, 07-Special Issue, 2020, pp.1686-1690.
11. Radchenko, O. (2023). State management and financial support of innovations: the example of Ukraine. *Public Policy and Accounting*, (1(7), 22–40. [https://doi.org/10.26642/ppa-2023-1\(7\)-22-40](https://doi.org/10.26642/ppa-2023-1(7)-22-40).
12. Slobodyanik Y., Zdyrko N., Kuzyk N., Sysiuk S., Benko I. (2022). Audit of public finances: methodological issues and the case of Ukraine. *Independent Journal of Management & Production (Special Edition ISE, S&P)*. Vol. 13. No. 3. <https://doi.org/10.14807/ijmp.v13i3.1900>.
13. Tremblay J.-F. (Ed.). (2023). *The Forum of Federations Handbook of Fiscal Federalism*. Palgrave Macmillan Cham. <https://link.springer.com/book/10.1007/978-3-030-97258-5>.
14. Бак Н. Роль фінансової влади у розбудові повоєнної України. *Світ фінансів*. 2023. № 1 (74). С. 48-56. URL: <http://sf.wunu.edu.ua/index.php/sf/article/view/1585>.
15. Бюджетний кодекс України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2456-17>.
16. Возняк Г., Жеребило І. Імперативи впливу публічних фінансів на розвиток соціальної сфери: теоретико- методологічні аспекти дослідження. *Світ фінансів*. 2023. № 2 (75). С. 80-94. URL: <http://sf.wunu.edu.ua/index.php/sf/article/view/1609>.
17. Дем'янишин В. Г., Костецький В. В., Дем'янишин В. В. Модернізація бухгалтерського обліку фінансових ресурсів у державному секторі в умовах реформування системи управління публічними фінансами та зміцнення фінансової безпеки суб'єктів господарювання. *Світ фінансів*. 2022. № 4 (73). С. 22-44. URL: <http://sf.wunu.edu.ua/index.php/sf/article/view/1556>.
18. Дем'янишин В. Г., Костецький В. В., Дем'янишин В. В. Удосконалення управління фінансовими ресурсами у державному секторі в контексті зміцнення фінансової безпеки суб'єктів господарювання. *Інноваційна економіка*. 2022. № 4. С. 91-103. DOI: <https://doi.org/10.37332/2309-1533.2022.4.13>. URL: <http://inneco.org/index.php/innecoua/article/view/980>.
19. Дем'янишин В. Г., Лободіна З. М., Горин В. П., Дем'янишин В. В. Методологічні підходи до дослідження державних фінансових ресурсів та фінансової безпеки суб'єктів господарювання в умовах реформування управління публічними фінансами. *Світ фінансів*. 2023. № 1 (74). С. 29-45.
20. Дем'янишин В. Г., Лободіна З. М., Костецький В. В., Дем'янишин В. В. Напрями розвитку інформаційних технологій в управлінні публічними фінансами, державними фінансовими ресурсами та фінансовою безпекою суб'єктів господарювання державного сектору. *Інноваційна економіка*. 2023. № 1. С. 58-70. URL: <http://inneco.org/index.php/innecoua/article/view/1015>.
21. Закон України «Про місцеве самоврядування в Україні» від 21.05.1997 р. № 280/97-ВР (зі змінами і доповненнями). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/280/97-вр>.
22. Закон України «Про місцеві державні адміністрації» від 09.04.1999 р. № 586-XIV (зі змінами і доповненнями). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/586-14>.
23. Крисоватий А. Воєнні реалії фіскального простору публічних фінансів України. *Світ фінансів*. 2023. № 1 (74). С. 8-30. URL: <http://sf.wunu.edu.ua/index.php/sf/article/view/1583>.
24. Лободіна З. М., Дем'янишин В. Г., Кізима Т. О., Березька К. М., Кізима А. Я. Функціонування бюджетів участі: сучасний стан, тенденції модернізації та моделювання в умовах реформування публічних фінансів. *Вісник економіки*. 2022. Вип. 4. С. 8-27. URL: <http://visnykj.wunu.edu.ua/index.php/visnykj/article/view/1415>.
25. Луніна І. О. Потенціал публічних фінансів для забезпечення видатків воєнного періоду та поствоєнного відновлення України. *Фінанси України*. 2022. № 8. С. 7–26. <https://doi.org/10.33763/finukr2022.08.007>.
26. Наказ Міністерства фінансів України «Про затвердження Порядку складання бюджетної звітності розпорядниками та одержувачами бюджетних коштів, звітності фондами загальнообов'язкового державного соціального і пенсійного страхування» від 24.01.2012 р. № 44

(зі змінами і доповненнями). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0196-12>.

27. Податковий кодекс України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2755-17>.

28. Положення про Міністерство фінансів України : Затверджено постановою Кабінету Міністрів України від 20 серпня 2014 р. № 375 (зі змінами і доповненнями). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/375-2014-п>.

29. Постанова Кабінету Міністрів України «Про затвердження Порядку складання, розгляду, затвердження та основних вимог до виконання кошторисів бюджетних установ» від 28 лютого 2002 р. № 228 (зі змінами та доповненнями). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/228-2002-п>.

30. Шулюк Б. С., Дем'янишин В. Г. Особливості використання боргових фінансових інструментів державноприватного партнерства у вітчизняній та зарубіжній практиці. *Економіка. Фінанси. Право*. 2022. № 10. С. 19-23. DOI: <https://doi.org/10.37634/efp.2022.10.5>. URL: <http://efp.in.ua/uk/journal-item/339>.

Політика оцінювання

Політика щодо дедлайнів і перескладання. Для виконання усіх видів завдань здобувачами і проведення контрольних заходів встановлюються конкретні терміни. Перескладання модулів проводиться в установленому порядку.

Політика щодо академічної доброчесності. Списування під час проведення контрольних заходів заборонені. Під час контрольного заходу здобувач може користуватися лише дозволеними допоміжними матеріалами або засобами, йому забороняється в будь-якій формі обмінюватися інформацією з іншими здобувачами, використовувати, розповсюджувати, збирати варіанти контрольних завдань.

Політика щодо відвідування. Відвідування занять є обов'язковим, пропуски практичних занять відпрацьовуються. За об'єктивних причин (наприклад, війсьний стан, хвороба, закордонне стажування тощо) навчання може відбуватись в дистанційній формі за погодженням із керівником курсу з дозволу аспірантури.

Оцінювання

Підсумковий бал (за 100-бальною шкалою) з дисципліни розраховується наступним чином:

Заліковий модуль 1	Заліковий модуль 2
50%	50%
Поточне опитування	Самостійна робота
Оцінка визначається як середнє арифметичне за поточне опитування по темах 1-5 – max 5 оцінок	Підготовка та презентація дослідження (реферат, есе, презентація) на задану тематику.

На практичному занятті здобувач може набрати максимум 5 балів.

5 балів ставиться за таких умов:

- повний, правильний, послідовний, обґрунтований виклад питання, що супроводжується прикладами;
- глибоке розуміння та орієнтування у явищах і процесах;
- вичерпні відповіді на додаткові запитання викладача.

4 бали ставиться за таких умов:

- правильний, повний виклад змісту матеріалу, але на додаткові контрольні запитання, відсутня повна відповідь.

3 бали ставиться за таких умов:

- загалом виявляє знання основного навчального матеріалу, що розглядається, але під час відповіді наявні помилки;

- відповіді на запитання нечіткі.

2 бали ставиться за таких умов:

- незнання значної частини навчального матеріалу, нелогічне висловлювання.

1 бал ставиться за таких умов:

- наявні суттєві помилки при відтворенні матеріалу;

- нерозуміння навчального матеріалу і, як наслідок цього, повна відсутність навичок в аналізі явищ і в подальшому виконанні практичних завдань.

Шкала оцінювання:

За шкалою університету (сума балів за всі види навчальної діяльності в межах модуля)	За національною шкалою	За шкалою ECTS
90–100	відмінно	A (відмінно)
85–89	добре	B (дуже добре)
75–84		C (добре)
65–74	задовільно	D (задовільно)
60–64		E (достатньо)
35–59	незадовільно	FX (незадовільно з можливістю повторного складання)
1–34		F (незадовільно з обов'язковим повторним курсом)